

Aan

Gemeente Hardenberg
T.a.v. dhr A. van der Wetering
Stephanuspark 1
7772 HZ Hardenberg

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Memo

Contactpersoon	Kenmerk	Status	Datum
Ing. M. van der Sluis	15-117A	definitief	15 september 2015

Betreft

Betreft: Vleermuis- en broedvogelonderzoek Oosteinde Hardenberg

Aanleiding en doelstelling

De gemeente Hardenberg is voornemens om een aantal gebouwen aan het Oosteinde in Hardenberg af te breken en de vrijkomende grond te saneren. Voor het project is een quickscan flora en fauna uitgevoerd door Aveco de Bondt¹. Hieruit bleek dat de gebouwen mogelijk van belang zijn voor strikt beschermde soorten als vleermuizen, Huismus en Gierzwaluw en dat gericht onderzoek nodig was naar deze soorten.

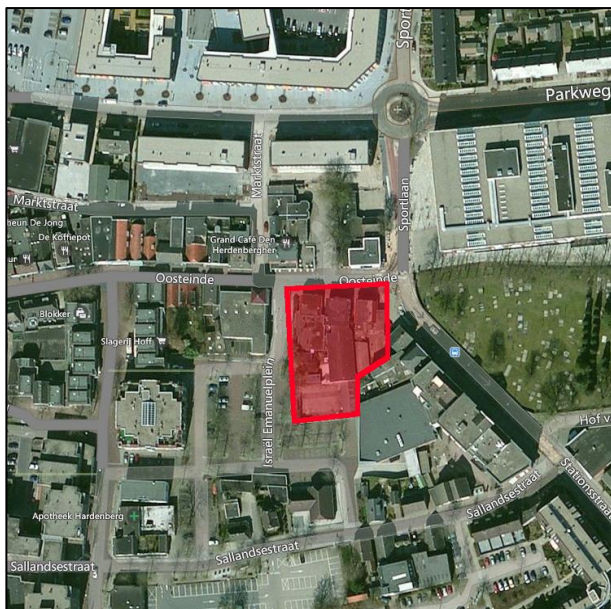
Op verzoek van de gemeente Hardenberg heeft Ecogroen in 2015 gericht onderzoek uitgevoerd. Het doel van dit onderzoek is om vast te stellen of zich in de panden verblijfplaatsen van vleermuizen of nestplaatsen van Huismus en Gierzwaluw bevinden.

Situatie

Het onderzoeksgebied ligt aan het Oosteinde in het centrum van Hardenberg. In het gebied ligt bebouwing bestaande uit (voormalige) winkelpanden, woningen en schuren. De plannen bestaan uit de sloop van de aanwezige bebouwing en het saneren van de vrijkomende grond. Op de locatie wordt vervolgens tijdelijk een speelterrein/ parkje aangelegd. Op termijn zal nieuwbouw op het terrein plaatsvinden. Een luchtfoto van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

¹ Aveco de Bondt (2015). Quickscan flora fauna sloop/sanering Oosteinde.

Memo

Figuur 1: Luchtfoto onderzoeksgebied. Bron luchtfoto: Bingmaps

Onderzoeksmethode

Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek heeft zich met name gericht op het vaststellen van (vaste) verblijfplaatsen. Conform het vleermuisprotocol en de soortenstandaarden voor vleermuizen² (zie kader 1) dienen voor deze situatie minimaal vier nachtelijke bezoeken verspreid over het jaar te worden uitgevoerd. Het gaat hierbij om twee nachtelijke bezoeken in de periode half mei tot half juli welke gericht zijn op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen (uitgevoerd op 7 juni en 4 juli 2015) en twee nachtelijke bezoeken gericht op baltslocaties en paarverblijfplaatsen. Deze zijn uitgevoerd op 22 augustus en 3 september augustus 2015. Alleen het bezoek op 7 juni heeft plaatsgevonden in de avonden; de overige bezoeken steeds in vroege ochtend. Alle bezoeken zijn uitgevoerd met gunstige weersomstandigheden (droog, warmer dan 10 graden en met weinig wind), waarbij gebruik is gemaakt van een batdetector.

Kader 1: Toelichting vleermuisprotocol

Vleermuizen zijn een belangrijke soortgroep binnen de natuurbescherming. De soorten zijn echter moeilijk te inventariseren, vertonen specifiek gedrag en advies omtrent deze soortgroep is regelmatig complex. Tegen die achtergrond heeft het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) een protocol opgesteld voor de inventarisatie van vleermuizen. Het doel van het protocol is bij te dragen aan de kwaliteit en uniformiteit in onderzoek. Het protocol wordt ondersteund door de Dienst Landelijk Gebied (Ministerie van EZ) en de Zoogdiervereniging. Vleermuisonderzoek blijft echter maatwerk en het protocol geldt daarom als richtsnoer en niet als plicht.

Huismus

Voor Huismus zijn conform de soortenstandaard voor Huismus³ twee dagbezoeken uitgevoerd in de periode 1 april - 15 mei 2015. De veldbezoeken hebben plaatsvonden in de ochtenduren op 28 april en 15 mei 2015. Tijdens deze

² O.a. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014). Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 2.0, december 2014.

³ Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014). Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*, versie 2.0, december 2014.

Memo

bezoeken is het aantal territoria/broedgevallen vastgesteld. Daarnaast zijn tijdens avond- en vroege ochtendbezoeken voor vlermuizen/ Gierzwaluw aanvullende waarnemingen van Huismus genoteerd.

Gierzwaluw

Het onderzoek naar Gierzwaluw is uitgevoerd conform de soortenstandaard voor deze soort⁴. Hiervoor hebben we drie avondbezoeken in de periode 1 juni- 15 half juli uitgevoerd. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden op 7 en 18 juni en 3 juli 2015. Tijdens deze bezoeken is gelet op Gierzwaluwen die hun nestplaatsen in - en uitvliegen en andere nestindicerend gedrag vertonen.

Resultaten

Vleermuizen

In de bebouwing in het onderzoeksgebied zijn geen verblijfplaatsen van vlermuizen vastgesteld. Ook is geen sprake van belangrijke vliegroutes en foerageergebieden van vlermuizen. Wel zijn enkele langs vliegende/ foeragerende vlermuizen waargenomen waaronder Rosse vleermuis, Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Vervolgstappen zoals een ontheffingsprocedure in het kader van de Flora- en faunawet zijn niet aan de orde voor vlermuizen.

Huismus

In het onderzoeksgebied zijn geen nestplaatsen van Huismus aangetroffen. Op basis van het uitgevoerde onderzoek blijken dergelijke nestplaatsen alleen in de omgeving (o.a. op zuidelijk en oostelijk gelegen erven) aanwezig. Vervolgstappen zoals een ontheffingsprocedure in het kader van de Flora- en faunawet zijn niet aan de orde voor Huismus.

Gierzwaluw

Er zijn in het onderzoeksgebied eveneens geen nestplaatsen van Gierzwaluw vastgesteld. In het nabijgelegen appartementencomplex boven de Aldi is wel één paartje aanwezig. De soort broedt hier in één van de speciaal voor de soort ingemetselde neststenen. Vervolgstappen zoals een ontheffingsprocedure in het kader van de Flora- en faunawet zijn niet aan de orde voor Gierzwaluw.

Conclusie

In de bebouwing in het onderzoeksgebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van vlermuizen of nestplaatsen van Gierzwaluw en Huismus vastgesteld. Vanwege het ontbreken van strikt beschermde verblijfplaatsen/ nestplaatsen, kunnen de panden zonder nadere voorwaarden afgebroken worden. Vervolgstappen zoals een ontheffingsprocedure in het kader van de Flora- en faunawet zijn niet aan de orde.

⁴ Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (2014). Soortenstandaard Gierzwaluw Apus apus, versie 2.0, december 2014.